

בחירות קלות

יונה גודמן, ראש תחום חינוך אמוני

ניגשו אליי בנפרד שתי בנות מהמכללה, לשאול האם לדעתי צריך להצביע בבחירות לכנסת; לא 'למי' להצביע, אלא 'האם'.

שאלתי אותן לסיבת ההתבלטות, וכל אחת השיבה בהסבר אחר. אחת אמרה, שניסיון החצי-שנה האחרונה לימד שהחייכים לא הצליחו לשמור על ארץ ישראל, "אז בשביל מה להצביע?". השנייה אמרה, שהיא לא רוצה להצביע למערכת בה יש מחללי שבת, ובכלל, שאין לה יותר מדי אמון במערכת הפוליטית הנוכחית.

מכיוון שהנושא חשוב, חשבתי לנכון לשתף אחרים בנקודות העיקריות שעלו בשיחה. יש המון היבטים לסוגיה, וניגע כאן רק בכמה:

א כבר לימדנו רבי טרפון, ש"לא עליך המלאכה לגמור, ואי אתה בן חורין לבטל ממנה".¹ תפקיד כל אחד מאתנו לדעת שהוא עשה הכול כדי לחזק את העם והארץ, ברוח התורה. זאת ועוד, המערכה אינה מתחילה ונגמרת רק בכוחה של מפלגה זו או אחרת, אלא בגודלם של גושים פוליטיים. במישור זה, איש אינו יכול לצפות מראש את הבאות, וכל קול חיוני.

ב במישור הישיר של ארץ ישראל, אין מדובר ב'הכול או לא כלום'. כל ח"כ הנאמן לארץ משפיע ומסייע במישורים שונים של עזרה ליישובים ועזרה לתושבים. הימנעות מהצבעה פירושה הפקרת השדה לשואפים לממש מגמות הפוכות.

ג האמירה שאין טעם להצביע, כי "לא הצליחו להגן על הארץ", מבטאת חוסר הבנה בדבר גודל המערכה. המאבק המתקיים היום אינו רק על גבולות ההתיישבות, אלא על כלל זהותנו היהודית בארץ הזאת. במישורים רחבים אלו, כל קול וכל ח"כ חיוני. ח"כ אחד, בטלפון אחד, יכול למנוע סגירת גן ילדים המעניק חינוך יהודי אמיתי. ח"כ בודד, בהתערבות קצרה, יכול לסייע בקידום חקיקה מסוימת המחזקת את זהותה היהודית של המדינה. האם מכל אלו רשאים אנו להינזר? הנוכל לעמוד מנגד?

במילים פשוטות – מצווה להצביע; לתרום את קולי ואת חלקי למען המטרות שאני מאמין בהם. חובה זו נובעת מנקודה מהותית: נפלה בידינו זכות להשפיע על מי שישלוט בארץ הזאת בשנים הבאות. בדור הקודם היו אנשים שהתלבשו בבגדי חג בבואם להצביע.² לא, הם לא היו עיוורים לכל חסרונות המערכת הפוליטית אשר היו קיימים גם אז, אך הם זכרו את המשמעות של לחיות תחת הפריץ או תחת שלטון אנטישמי. הם ידעו שיש ערך בעצם העובדה שזכינו לחיות תחת ריבונות יהודית, גם אם היא לוקה בהרבה חסרונות. הרי שלטון החשמונאים העלה לגדולה גם לא מעט מלכים מתיוונים, ואף

¹ אבות ב,טז.

² כך מספרים גם על הרב צבי יהודה קוק זצ"ל.

על פי כן אנו שמחים, כי הם היו עדיפים עשרת מונים על מלכים יוונים של ממש.³ מאידך, זו הסיבה שיש חובה הלכתית לבצע קריעה של אבלות עת רואים את ערי יהודה בחורבן. ההגדרה של עיירה חרבה היא עיירה תחת שלטון זר, אפילו בארץ ישראל וכל תושביה יהודים!⁴ מכאן, שהקומה הראשונה ביציאה מהחורבן וצעידה אל עבר הגאולה, היא בעצם כינון שלטון יהודי, אחרי אלפיים שנות גלות.

סוף דבר, היכולת להשפיע על הרכב השלטון בארץ ישראל מגיעה רק פעם בכמה שנים. מאמץ חד-יומי שווה הרבה הפגנות ומעשים שמנסים להשפיע לאחר מעשה. הנדרש מכל אחת ואחד מאתנו הוא פשוט:

- א. לוודא שיש לך תעודת זהות בתוקף. למי שאין – לגשת מיד למשרד הפנים כדי לעשות חדשה (יום לפני הבחירות הטורים שם מאוד ארוכים).
- ב. להתאמץ ולנסוע לקלפי. אפילו אם זה מצריך לצאת מהמכללה, לנסוע רחוק כדי להביא את תעודת הזהות, לנסוע למקום אחר להצביע בקלפי שלך, ואחר כך לנסוע חזרה את כל הדרך למכללה.
- ג. לא לזרוק את הקול לפח. להצביע למפלגה שאת בטוחה שתעבור את אחוז החסימה ותיכנס לכנסת.
- ד. להסביר לחברות ולבני משפחה את חשיבות ההצבעה. שיתאמצו גם הם.

סוף דבר, אין מדובר בבחירות למלך המשיח שצריך להיות מושלם. אפילו לא בבחירת חתן... מדובר על בחירתם של מי שבאופן יחסי, יסייעו ביום-יום לבניין יהדותה של המדינה; לשמור על זהותה ועל ארצה. מדובר במאמץ קטן, שהוא זכות וחובה גם יחד. 'כל אחד הוא קול קטן, וכולנו קול איתן'.

ויהי נועם ה' עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

יונה גודמן

³ ראה: רמב"ם, הלכות חנוכה פרק ג הלכה א.

⁴ ראה: שו"ע אורח חיים סימן תק"ס, ומשנה ברורה, שם, תקס"א, סעיף קטן ב.
מכללת "אורות ישראל", בעין חינוכית 6, אדר, תשס"ו